

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ireny Noskové a soudců JUDr. Pavla Horňáka a JUDr. Zoji Dvořákové ve věci žalobců: a) M. Z., b) P. Z., c) P. S., d) A. T., e) M. P., f) Z. H., g) A. W., h) R. H., ch) J. B., i) R. S. (nyní V.), j) D. O., k) M. B. šichní zast. JUDr. Filipem Princem, advokátem, se sídlem Na Vrstvách 827/11, Praha 4, proti žalovanému: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2, jednajícím prostřednictvím **Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových**, se sídlem Rašínovo nábř. 390/42, Praha 2, o **zadosti učinění za nemajetkovou újmu**, k odvolání žalobců a žalovaného proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 1. února 2017, č.j. 14 C 83/2011-408,

t a k t o :

I. Rozsudek soudu I. stupně se v napadených výrocích o věci samé **m ě n í** tak, že žalovaný **j e p o v i n e n** do 15 dnů od právní moci rozsudku zaplatit:

M. Z. částku 875.783,- Kč s úrokem z prodlení ve výši 7,75% od 16.8.2011 do zaplacení, a dále úrok z prodlení 7,75% z částky 822.250,- Kč od 16.8.2011 do 1.11.2012,

P. Z. částku 725.973,- Kč s úrokem z prodlení ve výši 7,75% od 16.8.2011 do zaplacení, a dále úrok z prodlení 7,75% z částky 382.060,- Kč od 16.8.2011 do 2.11.2012,

P █████ **S** █████ částku 828.533,- Kč s úrokem z prodlení ve výši 7,75% od 16.8.2011 do zaplacení, a dále úrok z prodlení 7,75% z částky 444.500,- Kč od 16.8.2011 do 31.10.2012,

A █████ **T** █████ částku 1.056.800,- Kč s úrokem z prodlení ve výši 7,75% od 16.8.2011 do zaplacení.

M █████ **P** █████ částku 1.056.800,- Kč s úrokem z prodlení ve výši 7,75% z této částky od 16.8.2011 do zaplacení,

Z █████ **H** █████ částku 552.383,- Kč s úrokem z prodlení ve výši 7,75% od 16.8.2011 do zaplacení, a dále úrok z prodlení 7,75% z částky 310.850,- Kč od 16.8.2011 do 31.10.2012,

A █████ **W** █████ částku 487.033,- Kč s úrokem z prodlení ve výši 7,75% od 16.8.2011 do zaplacení, a dále úrok z prodlení 7,75% z částky 255.000,- Kč od 16.8.2011 do 31.10.2012,

R █████ **H** █████ částku 115.033,- Kč s úrokem z prodlení ve výši 7,75% od 16.8.2011 do zaplacení, a dále úrok z prodlení 7,75% z částky 91.500,- Kč od 16.8.2011 do 25.10.2012,

J █████ **B** █████ částku 48.533,- Kč s úrokem z prodlení ve výši 7,75% od 16.8.2011 do zaplacení, a dále úrok z prodlení ve výši 7,75% z částky 20.000,- Kč od 16.8.2011 do 29.10.2012,

R █████ **V** █████ (dříve **Š** █████) částku 445.033,- Kč s úrokem z prodlení ve výši 7,75% od 16.8.2011 do zaplacení, a dále úrok z prodlení ve výši 7,75% z částky 242.000,- Kč od 16.8.2011 do 7.11.2012,

D █████ **O** █████ částku 1.018.933,- Kč s úrokem z prodlení ve výši 7,75% z této částky od 16.8.2011 do zaplacení,

M █████ **B** █████ částku 855.933,- Kč s úrokem z prodlení ve výši 7,75% z této částky od 16.8.2011 do zaplacení;

Ž a l o b a , aby žalovaný byl povinen zaplatit:

M █████ **Z** █████ částku 13.301.967,- Kč s příslušenstvím,

P █████ **Z** █████ částku 3.891.967,- Kč s příslušenstvím,

P █████ **S** █████ částku 3.726.967,- Kč s příslušenstvím,

A █████ **T** █████ částku 943.200,- Kč s příslušenstvím,

M █████ **P** █████ částku 943.200,- Kč s příslušenstvím,

Z █████ **H** █████ částku 1.136.767,- Kč s příslušenstvím,

A █████ **W** █████ částku 1.257.967,- Kč s příslušenstvím,

R █████ **H** █████ částku 1.793.467,- Kč s příslušenstvím,

J █████ **B** █████ částku 1.931.500,- Kč s příslušenstvím,

R █████ **V** █████ dříve **Š** █████ částku 1.312.967,- Kč s příslušenstvím,

D █████ **D** █████ částku 981.067,- Kč s příslušenstvím, a

M █████ **B** █████ částku 1.144.067,- Kč s příslušenstvím, **s e z a m í t á .**

- II. Žalovaný je povinen zaplatit každému ze žalobců na nákladech řízení před soudy obou stupňů částku 93.823,40 Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku k rukám advokáta JUDr. Filipa Prince.

Odůvodnění

Soud prvního stupně ve věci rozhodl rozsudkem ze dne 18.7.2013, který byl usnesením odvolacího soudu ze dne 6.2.2014 zrušen a věc byla vrácena soudu I. stupně k dalšímu řízení. Další rozsudek soud I. stupně ze dne 10.12.2015 byl zrušen usnesením odvolacího soudu ze dne 14.4.2016 a věc byla vrácena soudu I. stupně k dalšímu řízení.

Nyní napadeným rozsudkem soud I. stupně uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci a) částku 720.750,- Kč s příslušenstvím, žalobci b) částku 757 400,- Kč s příslušenstvím, žalobci c) částku 852 500,- Kč s příslušenstvím, žalobci f) částku 576 650,- Kč s příslušenstvím, žalobci g) částku 518 500,- Kč s příslušenstvím, žalobci h) částku 146 500,- Kč s příslušenstvím, žalobci ch) částku 80 000,- Kč s příslušenstvím, žalobci i) částku 480 500,- Kč s příslušenstvím, žalobci d) částku 484.500,- Kč s příslušenstvím, žalobci e) částku 485.000,- Kč s příslušenstvím, žalobci j) částku 272.100,- Kč s příslušenstvím a žalobci k) částku 177.400,- Kč s příslušenstvím (výrok I.), ve zbytku jejich žalobu zamítl (výrok II.) a žalovanému uložil povinnost zaplatit žalobcům na náhradu nákladů řízení 990.828,- Kč k rukám jejich zástupce (výrok III.).

Rozhodl tak o žalobě, kterou se žalobci domáhají zadostiučinění za nemajetkovou újmu, která jim měla vzniknout v souvislosti s jejich vazbou a trestním řízením vedeným proti nim. Vzal za prokázáno, že žalobci byli stíháni pro závažnou trestnou činnost, věc byla vedena u Krajského soudu v Plzni pod sp.zn. [REDAKCE]. Trestní stíhání bylo proti žalobcům a), d), e), f), j) a k) zahájeno dne 29.6.2007, proti žalobcům b), c), g), h) a ch) dne 16.10.2007 a proti žalobci i) dne 19.12.2007, a skončilo zprošťujícím rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 7.12.2009 ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 24.8.2010. Žalobci d), e), j) a k) byli uznáni částečně vinnými, žalobci j) a k) byli odsouzeni k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, všichni žalobci s výjimkou žalobce ch) byli stíháni vazebně. Žalobce a) byl ve vazbě od [REDAKCE] do [REDAKCE] (962 dnů), žalobce b) od [REDAKCE] do [REDAKCE] (693 dnů), žalobce c) od [REDAKCE] do [REDAKCE] (798 dnů), žalobce d) od [REDAKCE] do [REDAKCE] (969 dnů), žalobce e) od [REDAKCE] do [REDAKCE] (970 dnů), žalobce f) od [REDAKCE] do [REDAKCE] (525 dnů), žalobce g) od [REDAKCE] do [REDAKCE] (449 dnů), žalobce h) od [REDAKCE] do [REDAKCE] (92 dnů), žalobce i) od [REDAKCE] do [REDAKCE] (415 dnů), žalobce j) od [REDAKCE] do [REDAKCE] (907 dnů) a žalobce k) od [REDAKCE] do [REDAKCE] (558 dnů). Žalobce ch) byl stíhán na svobodě. Dále soud I. stupně vyšel zejména z účastnických výpovědí jednotlivých žalobců, kteří popisovali dopady pobytu ve vazbě a samotného vedení trestního stíhání jim způsobené a umocněné zejména širokou medializací. Z dalších předložených listin – lékařských zpráv, zjistil, že žalobci měli v průběhu pobytu ve vazbě řadu zdravotních obtíží. Žalobce a) předložil znalecké posudky z oboru zdravotnictví, odvětví psychologie a psychiatrie, z nichž vyplynulo, že trestní stíhání a pobyt ve vazbě negativně ovlivnilo jeho psychický stav. Dále soud vyšel ze zjištění, jež učinil z čestných prohlášení matky a bývalé manželky žalobce d) a z lékařských zpráv k tomu předložených, že výkon vazby a trestní stíhání mělo dopad do rodinného života tohoto žalobce, neboť se v roce 2008 rozvedl a došlo k odcizení s otcem a k onemocnění matky.

Zjistil též okolnosti týkající se neposkytnutí úvěru pro účely podnikání žalobce a) a okolnosti týkající se neotevření běžného účtu v bance tomuto žalobci. Zjistil též, že dotyčná trestní věc byla obsáhle a široce medializována prostřednictvím zpravodajství, jež informovalo o jeho průběhu. Po právní stránce soud I. stupně odkázal na úpravu zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), v platném znění (dále jen „OdpŠk“), a konstatoval, že újma v případě vazebního stíhání je dvojitá – jednak za vazbu a jednak za samotné trestní stíhání, které neskončilo uznáním viny, jde přitom o věc typově významnou pro osobu stíhanou, tudíž nebude postačovat pouhé konstatování porušení práva. Ohledně výše finančního zadostiučinění vyšel z délky trvání vazby a z délky trestního stíhání žalobců do doby vyhlášení zprošťujícího rozsudku a konstatoval, že se u všech žalobců jednalo o nezákonné trestní stíhání, a to včetně žalobců, kteří sice byli uznáni vinnými, avšak pro jiné trestné činy než pro trestný čin účasti na zločinném spolčení, tudíž ani proti těmto nemělo být trestní stíhání zahajováno. Soud I. stupně žalobcům, kteří byli v plném rozsahu zproštěni obžaloby, přiznal částku 100.000,- Kč za nezákonné trestní stíhání, když tuto částku shledal srovnatelnou a nevybočující z jiných srovnatelných případů, kdy byla přiznána částka 2.000,- Kč za každý měsíc vedení trvání trestního stíhání, přičemž v projednávané věci shledal odpovídající částku 2.500,- Kč za každý měsíc trvání trestního stíhání s ohledem na to, že šlo o věc vazební. Tedy při trvání trestního stíhání od června 2007 do září 2010 jde dle soudu I. stupně zhruba o částku blízkou se částce přiznané (100.000,- Kč). Poukázal na to, že v judikatuře tuzemských soudů i Evropského soudu pro lidská práva nenalezl tak extrémní případ co do doby vykonané vazby ve světle výsledku trestního stíhání při zdůraznění faktu, že se jednalo o osoby doposud nemající zkušenosti s trestním stíháním a osoby doposud netrestané. Za výkon vazby soud I. stupně s odkazem na relevantní judikaturu přiznal každému ze žalobců, kteří byli obžaloby zproštěni, částku 1.500,- Kč za den vazby, což odůvodnil zejména tím, že šlo o osoby netrestané a nemající zkušenosti s výkonem vazby či trestu, šlo o vazbu koluzní – tedy za nejpřísnějších podmínek. Vyšel z výše naznačeného, že újma je dvojitá – jednak za vazbu a dále za trestní stíhání, proto se jeví adekvátním poskytnutí částky na horní hranici stanoveného rozmezí (500,- až 1.500,- Kč). Soud rovněž akcentoval, že vazebně stíhaný je v extrémně nepřátelském prostředí s výrazně omezenou možností kontaktu se svými blízkými a bez možnosti trávení času způsobem, na který je zvyklý. Výkon vazby tak představuje pro člověka, který není takovému prostředí uvyklý, značné psychické trauma, jež převládá i dlouho po propuštění. Dále uvedl, že pochybením orgánů činných v trestním řízení bylo i ponechání některých žalobců ve vazbě poté, co tito byli zproštěni soudem prvního stupně (byť nepravomocně) obžaloby. Soud I. stupně z uvedených důvodů uznal u žalobců a), b), c) f), g) a i) opodstatněným nárok na finanční odškodnění ve výši 100.000,- Kč za nezákonné trestní stíhání a 1.500,- Kč za každý den nezákonné vazby, u žalobce ch), který nebyl vzat do vazby, uznal opodstatněnou částku 80.000,- Kč za nezákonné trestní stíhání. Žalobce d), který byl částečně uznán vinným, nikoliv však ve vztahu k trestnému činu zločinného spolčení přiznal peněžitou náhradu za vykonanou vazbu 500,- Kč za každý den vazby. Nižší částku odůvodnil tím, že jméno „Z██████████“ je a bude spojováno ještě nějaký čas s nepříjemnými konotacemi, což u tohoto žalobce není. Dále u žalobce d) přihlédl i k tomu, že výkonem vazby došlo k zásahu do jeho psychiky a do vztahů v rodině, když pod tíhou vedeného trestního stíhání se v roce 2008 rozvedl, došlo k odcizení s otcem a k onemocnění matky i k zásahům do společenského života, kdy byl tento žalobce společností vyčleňován a nemohl sehnat pracovní uplatnění. Obdobně posoudil též nárok žalobce e), který byl do té doby osobou netrestanou, proto i jemu přiznal 500,- Kč za každý den vazby. Obdobně uvážil též o důvodnosti nároku u žalobců j) a k), u nichž vzal v úvahu, že již v minulosti byli trestně stíháni a odsouzeni, proto u nich není

újma stejná, jako u předchozích poškozených. Oběma proto přiznal částku 300,- Kč za každý den vazby. Ve zbylých požadovaných částkách žalobě nevyhověl, přičemž zohlednil též částky, jež byly některým žalobcům žalovaným uhrazeny, přičemž žalobcům přiznal též příslušenství, a to jak z částek rozsudkem přiznaných, tak i z částek, jež žalovaný již v předchozí fázi řízení uhradil. Výrok o nákladech řízení odůvodnil ust. § 142 odst. 1 o.s.ř.

Rozsudek, a to jen jeho vyhovující výrok a výrok o nákladech řízení napadl včasným odvoláním žalovaný, který vytkl soudu I. stupně, že nedostal pokynům odvolacího soudu a rozhodl na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu, nezohlednil neunesení důkazního břemene k osvědčení většiny tvrzení žalobců a neposoudil dopady nezákonného trestního stíhání u každého ze žalobců individuálně. Žalobci, ač byli vyzváni k doplnění svých skutkových tvrzení, nebyli vyzváni k jejich osvědčení, tito přitom pouze opakovali svá předchozí již učiněná tvrzení, k nimž učinili účastnickou výpověď, případně výpověď v písemné podobě, což má ve svém důsledku za následek, že žalobci svá tvrzení řádně nedoložili, a soud I. stupně tak nesprávně právně posoudil skutkový stav, neboť bez dalšího uvěřil jinými důkazy nepodloženým tvrzením žalobců o následcích vykonané vazby a trestního stíhání. Soud vzal tvrzení žalobců, ač tato nebyla podložena důkazy, za bernou minci, aniž zkoumal příčinnou souvislost mezi tvrzenými úkory a nezákonným trestním stíháním či vazbou. Náhradu poskytnutou v souvislosti s trestním stíháním bez bližšího odůvodnění svého právního posouzení paušalizoval jedinou všem žalobcům přiznanou částkou. Rovněž bez ohledu na délku vazby i na tvrzení jednotlivých žalobců ohledně vzniklé újmy určil soud základní částku na horní hranici stanovené konstantní judikaturou. Není však zřejmé, co jej vedlo k tomu, že při stanovení základní částky nezohlednil, že za vazbu přiznává samostatné odškodnění, a nezohlednil též různost délky trestního stíhání ve vazbě a na svobodě u jednotlivých žalobců. U těch žalobců, kteří byli částečně odsouzeni, sice soud I. stupně zohlednil tuto skutečnost tím, že stanovil nižší základní částku, ale nevzal v úvahu úmysl zákonodárce odškodnit pouze ty obviněné, kteří v trestním řízení nebyli shledáni vinnými, tudíž se žádného trestného činu nedopustili. Nadto odvolatel vytkl soudu I. stupně, že na straně jedné neshledal příčinnou souvislost mezi medializací případu a odpovědností státu, avšak u některých ze žalobců medializaci při stanovení výše odškodnění zohlednil. Nesprávnost nákladového výroku odvolatel spatřuje v tom, že nalézací soud nesprávně stanovil dobu, o kterou měl být žalovaný v prodlení s plněním na nároky žalobců. Soud pominul, že v okamžiku podání žaloby (od něhož odvíjel počátek prodlení) nebylo lze postavit žalobci uplatněné nároky najisto, neboť v dotyčné trestní věci byla podána dovolání, o nichž nebylo rozhodnuto, přičemž dle mínění odvolatele nebyly nároky žalobců [s výjimkou žalobce ad i)] mimosoudně uplatněny. Soud poté řízení na dobu 6 měsíců přerušil a žalovaný některé žalobce mimosoudně částečně odškodnil, v důsledku čehož došlo k omezení žalobního požadavku. Žalovaný se proto do prodlení mohl dostat nejdříve od 3.11.2012. Proto navrhoval, aby odvolací soud odvoláním napadený vyhovující výrok o věci samé změnil tak, že žalobu zamítne a žalobci budou zavázáni k úhradě nákladů řízení žalovanému.

Žalobci, kteří napadli zamítavý výrok rozsudku a výrok o nákladech řízení, své odvolání založili především na přesvědčení, že jejich žaloba byla podána po právu a zcela důvodně. Upozornili, že samostatným a jednoznačným pochybením orgánů činných v trestním řízení bylo též ponechání žalobců a), b) a c) ve vazbě poté, co byli obžaloby soudem prvního stupně zproštěni. Soud I. stupně přitom toto zásadní pochybení sice shledal, ale nijak je nezohlednil v přiznaném zadostiučinění. V tom žalobci a), b) a c) spatřují vadu rozsudku. Z uvedených důvodů žalobci navrhli, aby odvolací soud odvoláním napadený zamítavý výrok rozsudku změnil tak, že jejich žalobě vyhoví i ve zbývajícím požadovaném rozsahu.

Odvolační soud z podnětu obou odvolání přezkoumal napadený rozsudek i řízení předcházející jeho vyhlášení podle § 212 a § 212a o.s.ř. a dospěl k následujícím závěrům.

Skutkové okolnosti ohledně samotného průběhu a výsledku dotyčného trestního řízení jsou mezi účastníky nesporné a zůstaly stranou odvolacího přezkumu. Soud I. stupně správně vycházel z toho, že právo na náhradu škody způsobené usnesením o zahájení trestního stíhání lze uplatnit zpravidla v případech, kdy toto rozhodnutí nebylo zrušeno, ale trestní stíhání příslušné osoby bylo zastaveno nebo tato osoba byla zproštěna obžaloby; smyslu právní úpravy odpovědnosti státu za škodu totiž odpovídá, aby každá újma způsobená nesprávným či nezákonným zásahem státu proti občanovi (fyzické osobě) byla odčiněna. Při takovém výsledku trestního stíhání je totiž třeba vycházet z toho, že obviněná osoba trestný čin nespáchala, a že tedy proti ní nemělo být vzneseno obvinění. Neposuzuje se přitom správnost postupu orgánů činných v trestním řízení při zahájení trestního stíhání, rozhodující je výsledek trestního stíhání. Uvedené právo nemá pouze ten, kdo si obvinění sám zavínil, a ten, kdo byl obžaloby zproštěn nebo proti němuž bylo trestní stíhání zastaveno jen proto, že není za spáchaný trestný čin trestně odpovědný, nebo že mu byla udělena milost anebo že byl trestný čin amnestován.

Uvalení vazby na osobu obviněnou z trestného činu samo o sobě nezákonným rozhodnutím není, pokud je toto rozhodnutí učiněno v souladu s čl. 8 odst. 4 a 5 Listiny, resp. v souladu s trestním řádem. Vazba neztrácí svou zákonnou kvalitu tím, že osoba obviněná a později obžalovaná z trestného činu byla nakonec obžaloby zproštěna proto, že nebylo prokázáno, že skutek spáchala. Jestliže zákon č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, zakládá odpovědnost státu za škodu způsobenou vedle nezákonného též zákonným rozhodnutím o vazbě, pokud byl obžalovaný později zproštěn obžaloby, poskytuje tak vyšší zákonný standard ochrany práv (srov. náleží Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 596/02). Taktéž z judikatury Evropského soudu pro lidská práva (dále též jen „ESLP“) plyne závěr, že Úmluva nezaručuje osobě, proti níž bylo vzneseno obvinění v trestním řízení a jež byla následně obvinění zproštěna (tj. v podmínkách českého práva byla zproštěna obžaloby), právo na náhradu nákladů, jež jí vznikly v průběhu trestního řízení, nebo na odškodnění za zákonné omezení její svobody (srov. k tomu bod 49 rozsudku Masson a Van Zon proti Nizozemsku, 15346/89; 15379/89). Zproštění obvinění nebo zastavení trestního stíhání má pak podle judikatury ESLP vliv pouze na posuzování délky vazby (tj. důvodnosti jejího trvání ve smyslu čl. 5 odst. 3 Úmluvy a ve světle rozsudku ve věci Wemhoff proti SRN, 2122/64), ale není jím potvrzena nedůvodnost (nezákonnost) vazby od jejího počátku ve smyslu čl. 5 odst. 1 Úmluvy, a tedy nezakládá automaticky nárok na odškodnění ve smyslu čl. 5 odst. 5 Úmluvy. ESLP se ve své judikatuře vymezuje v podstatě toliko vůči vazbě uskutečněné v rozporu s čl. 5 odst. 1 až 4 Úmluvy; případné odškodnění i za vazbu zákonnou, jež byla uskutečněna v trestním řízení, které skončilo zastavením či zproštěním obžaloby, ponechává zásadně na úvaze národního zákonodárce (srov. náleží Ústavního soudu ze dne 6. září 2011, sp. zn. Pl. ÚS 11/10, publikovaný ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu, sv. 62, roč. 2011, s. 277). Specifickým případem je situace, kdy je národní úprava odpovědnosti státu za újmu (majetkovou i nemajetkovou) způsobenou poškozenému širší, než čl. 5 odst. 1 Úmluvy, kupříkladu, kdy se původně zákonné omezení svobody, viděno optikou národní úpravy, stává nezákonným až v důsledku specifického institutu národního práva. Takovou situaci je způsobilý založit právě § 9 OdpŠk ve zvláštním případě, kdy se původně zákonná vazba, která nepředstavuje porušení čl. 5 odst. 1 až 4 Úmluvy, stává předpokladem odškodnění až v důsledku zproštění obžaloby, tedy výsledku řízení ve věci samé, čímž je založena odpovědnost státu za škodu obviněnému způsobenou výkonem vazby. Protože v takovém případě rozhodnutí o vazbě sdílí režim judikatury Ústavního a Nejvyššího soudu

v tom, že rozhodnutí o vazbě nemělo být vůbec vydáno (srov. výše citovaný náleží Ústavního soudu ze dne 17. června 2008, sp. zn. II. ÚS 590/08 a rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. února 1990, sp. zn. 1 Cz 6/90), nezbyvá, než uzavřít, že rozhodnutím o vazbě došlo k porušení čl. 5 odst. 1 Úmluvy (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 11. května 2011, sp. zn. 31 Cdo 3916/2008). Lze tak shrnout, že pro vznik odpovědnosti podle ustanovení § 9 OdpŠk (rozhodnutí o vazbě) se nevyžaduje, aby rozhodnutí o vzetí do vazby (prodloužení vazby) bylo pro nezákonnost zrušeno. Podstatné je, zda poškozený na základě vazebního rozhodnutí skutečně vazbu vykonal a zda mu v příčinné souvislosti s tím vznikla škoda, přičemž rozhodující okolností je opět způsob skončení (výsledek) trestního řízení. Podmínkou vzniku práva na náhradu škody je takový výsledek trestního řízení, při němž nedojde k odsouzení dotyčného, resp. k pravomocnému vyslovení jeho viny za skutek, v souvislosti s nímž byl vzat do vazby. Zákon tedy odškodňuje i vazbu zákonnou, tedy i případy, kdy byla v souladu s Listinou i Úmluvou vykonána opodstatněná vazba, avšak trestně stíhaná osoba nebyla pravomocně odsouzena.

Soud I. stupně též správně poukázal na judikaturu Ústavního soudu, z níž vyplývá, že každé trestní řízení představuje významný zásah do soukromého a osobního života trestně stíhaného a negativně se dotýká jeho cti a dobré pověsti, takový zásah je o to intenzivnější, prokáže-li se následně, že se skutek, z něhož byl jednatel obviněn a obžalován, nestal, příp. nebyl trestným činem (např. náleží Ústavního soudu ze dne 10.3.2011, sp. zn. IV. ÚS 3193/10). Ohledně vůbec vzniku nemajetkové újmy žalobců, byť žalovaný námitku její neexistence v nynějším odvolacím řízení již neuplatnil (uplatňoval ji v předchozím odvolacím řízení), odvolací soud shodně se soudem I. stupně uzavírá, že žalovaný sám v rámci změny svého procesního postojů v průběhu řízení připustil, že k jistému zásahu došlo, s tím, že u některých ze žalobců přistoupil k finančnímu odškodnění. Podle § 31a odst. 2 OdpŠk se zadostiučinění poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo. Soud je tedy povinen vzít na základě zjištěného skutkového stavu v úvahu konkrétní okolnosti případu a zvážit, zda v daném případě postačuje konstatování porušení práva či je třeba náhradu nemajetkové újmy poskytnout v penězích a v jaké výši. Dále je třeba s odkazem na úpravu OdpŠk vycházet z ustálené judikatury (náleží sp. zn. IV. ÚS 428/05, IV. ÚS 642/05, II. ÚS 590/08), z níž vyplývá, že každé zahájení trestního stíhání negativně ovlivňuje osobní život stíhaného, a to bez ohledu na výsledek trestního stíhání, což dvojnásob platí u těch, jež skončí způsobem, který potvrdí nevinu stíhané osoby. Samotné zahájení trestního stíhání výrazně zasahuje do soukromého a osobního života jednotlivce, do jeho cti a dobré pověsti, přičemž trestní stíhání je způsobilé vyvolat vznik nemateriální újmy především tehdy, jedná-li se o obvinění „liché“, což může vyplynout z pravomocného zprošťujícího soudního rozsudku, podle něhož nebylo prokázáno, že se některé z dotyčných skutků staly, případně v žalobním návrhu označené skutky nebyly trestným činem. V kontextu projednávané věci je zřejmé, že nejistota, kdy žalobci byli vystaveni hrozbě uložení poměrně vysokého trestu odnětí svobody, zjevně existovala až do doby, kdy rozhodl odvolací (trestní) soud. K tomu navíc přistupuje skutečnost, že většina žalobců byla stíhána vazebně, přičemž nelze odhlédnout od značné délky trvání vazby obzvláště u některých z nich, tudíž je třeba s ohledem na výsledek trestního řízení považovat za nezákonné též omezení osobní svobody žalobců výkonem vazby [s výjimkou žalobce ch)]. Žalobci, jak vyplynulo z provedeného dokazování, byli povětšinou osobami samostatně výdělečně činnými, žijícími a podnikajícími či pracujícími v menších obcích či městech a jejich podnikatelský nebo pracovní úspěch závisel nejen na jejich dovednostech, ale i na pověsti, která byla probíhajícím trestním stíháním znevěhodněna. Medializaci dotyčné trestní věci nelze z hlediska jejího rozsahu ani obsahu klást k tíži státu,

neboť z provedeného dokazování sice vyplývá, že média v rámci zpravodajství obšírně o průběhu trestního řízení informovala, avšak z žádného důkazu nevyplývá zjištění, že by orgány činné v trestním řízení porušily v souvislosti s poskytováním informací o průběhu trestního řízení zásady uvedené v § 8a trestního řádu. Co se týče žalobci zmiňovaných odvysílaných zejména tvůrčích pořadů, jež byly inspirovány dotyčnou trestní věcí včetně nápodoby s osobami žalobců, pak je nutno zdůraznit, že stát odpovídá za nesprávný úřední postup svých orgánů či za nezákonná rozhodnutí jimi vydaná, nenese tedy odpovědnost za mediální obraz žalobců vytvořený či dokonce dotvářený jinými subjekty (odlišnými od státu) v souvislosti s jejich tvůrčí činností v rámci výroby audiovizuálních děl. Každopádně však platí, že k medializaci trestního stíhání je nutno přihlídnout v rámci hodnocení vzniklé újmy. Žalovanému lze přisvědčit potud, že soud I. stupně nevyhodnotil zcela individuálně nároky jednotlivých žalobců (k tomu se odvolací soud vyjádří dále), nicméně z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že vzal v úvahu výše uvedená kritéria, která se dle judikatury Nejvyššího soudu ČR (rozsudek ze dne 27.6.2012, sp. zn. 30 Cdo 2813/2011, uveřejněný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek NS č. 9, roč. 2012 pod poř.č. 122/2012) v takových případech obvykle vyskytují a zpravidla mají vliv na rozsah způsobené újmy: tedy povaha trestní věci, délka trestního řízení a následky způsobené trestním řízením v osobnostní sféře poškozeného, případně okolnosti, za nichž k nemajetkové újmě došlo. Povaha trestního stíhání je v daném případě z hlediska intenzity, jakou žalobci trestní stíhání vnímali, významná, neboť je nepochybné, že žalobci byli ohroženi vysokou sazbou trestu odnětí svobody (až deset let), dále je třeba zohlednit délku trestního stíhání (jež trvalo od roku 2006, resp. 2007 do srpna 2010) a je třeba přihlídnout též k tomu, že trestní stíhání probíhalo (s jedinou výjimkou) vazebně a dotyčná trestní věc byla medializována. V souhrnu všech výše uvedených skutečností nemá odvolací soud za to, že v daném případě by nemajetková újma vzniklá žalobcům trestním stíháním, jež neskončilo pravomocným odsuzujícím rozsudkem, byla tak nízké intenzity, aby samotné konstatování porušení práva bylo dostačující, ale je třeba poskytnout zadostiučinění v penězích. Stejně tak u nezákonného omezení osobní svobody výkonem vazby nelze u žádného z poškozených, jichž se to týká, dovést, že by z pohledu intenzity tohoto zásahu byl důvod pro jiné odškodnění, než finanční zadostiučinění.

Kritérii pro úvahu o formě a výši odškodnění za nemateriální újmu způsobenou nezákonným omezením osobní svobody jsou zejména (i) povaha trestní věci, (ii) celková délka omezení osobní svobody, a (iii) následky v osobní sféře poškozené osoby, jež v každém konkrétním případě představují specifické okolnosti, které je třeba u každého ze žalobců vyhodnotit individuálně. Pro úvahu o poskytnutí zadostiučinění za nezákonné trestní stíhání jsou hlavními kritérii (i) povaha trestní věci, (ii) délka trestního řízení, a (iii) následky způsobené trestním řízením v osobnostní sféře poškozené osoby. Mimo uvedená kritéria je též třeba přihlídnout k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo. Jde o okolnosti, zda trestní stíhání bylo vedeno zjevně nedůvodně nebo zda bylo vedeno s cílem dotyčného poškodit, přičemž je třeba zohlednit i okolnosti před zahájením trestního stíhání (k tomu srov. 30 Cdo 4280/2011). Ohledně určení konkrétní výše zadostiučinění je třeba vycházet z toho, že judikatura ve vztahu k nezákonnému omezení osobní svobody vymezila rozpětí, jež lze respektovat (500,- Kč až 1.500,- Kč), nicméně ohledně určení výše zadostiučinění za nezákonné trestní stíhání takové rozpětí zákonem ani judikaturou dáno není, proto aby zadostiučinění bylo možno považovat za přiměřené, mělo by odpovídat výši přiznaného zadostiučinění v případech, které se v podstatných znacích shodují. Je tedy třeba provést srovnání s jinými případy odškodňování nemajetkové újmy vzniklé v důsledku porušení stejných práv (nezákonného trestního řízení), a není-li jich, pak porušení jiných práv, bude-li zřejmé, že oba případy vykazují pro rozhodnutí soudu významné množství jednotlicích prvků. Bez tohoto srovnání a jeho vyhodnocení soudem I. stupně není možno učinit závěr,

zda právě žalobci požadované částky lze považovat za přiměřené zadostiučinění, či zda přiměřeným zadostiučiněním bude pouze konstatování porušení práva podle § 31a odst. 2 OdpŠk.

Z odůvodnění napadeného rozsudku vyplývá, že soud I. stupně při posuzování nároků jednotlivých žalobců z výše rozvedených kritérií vycházel, pouze ne zcela dostatečně zohlednil konkrétní individuální okolnosti ve vztahu ke každému ze žalobců, což se projevilo například tím, že stanovil u všech stejnou částku odškodnění za trestní řízení, ač toto trvalo ve vztahu k jednotlivým žalobcům po různou dobu.

K tomu odvolací soud (i ve vztahu k převážné části odvolacích námitek žalovaného, že žalobci řádně neunesli důkazní břemeno) poznamenává, že žalobci byli v průběhu předchozího řízení opakovaně (naposledy po předchozím kasačním rozhodnutí odvolacího soudu) vyzváni, aby krom obecných tvrzení o tom, že byli cit.: „*poškozeni na své občanské a profesní cti a že u nich v důsledku trestního řízení a vazby došlo k zásahu do jejich rodinného a profesního života*“, uvedli konkrétní skutečnosti a dopady do jejich osobního, rodinného či pracovního života. Teprve až na základě konkrétních zjištěných skutečností totiž lze provést např. hodnocení profesního života žalobců před a po trestním řízení či míru poškození jejich občanské cti, případně posoudit negativní dopady do rodinného života.

Je třeba dále přisvědčit odvolací námítce některých žalobců, že není zcela zřejmé, jak soud I. stupně zohlednil fakt, že u některých vazebně stíhaných [konkrétně u žalobců a), b) a c)] nedošlo k jejich propuštění na svobodu ihned poté, co byl ve věci vyhlášen zprošťující rozsudek.

Odvolací soud shodně se soudem I. stupně shledává jako odpovídající a přiměřenou výchozí částku 1.500,- Kč za vykonanou vazbu, což je dle výše naznačené judikatury horní hranice uvažovaného rozpětí u tohoto typu odškodnění. U zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou nezákonným trestním stíháním shledal odvolací soud jako odpovídající základní částku 2.000,- Kč za každý měsíc trvání trestního stíhání, neboť tato výše odpovídá obvykle uvažovaným výchozím částkám za nezákonné trestní stíhání. Požadovali-li žalobci její navýšení z důvodu, že orgány činné v trestním řízení si ve vztahu k nim počínaly svévolně s tím, že dotyčné trestní stíhání bylo vůči nim vedeno záměrně či cíleně, pak odvolací soud odkazuje na závěry, jež učinil odvolací Vrchní soud v Praze ve svém rozhodnutí ze dne 24.8.2010 sp.zn. [REDAKCE] (kterým v dotyčné trestní věci zamítl odvolání státního zástupce proti zprošťujícímu prvoinstančnímu rozsudku), který krom důvodů, jež vedly ke zproštění žalobců, též zdůraznil, že šlo o velice komplikovanou a svým způsobem rozsáhlou trestní věc, přičemž z pohledu rozsahu a kvality shromážděných důkazů nelze adresovat jakoukoliv zásadnější výtku orgánům přípravného řízení, jež bylo vedeno zákonně, soustředěně, bez zbytečných průtahů za procesního stavu, kdy prověřováním, realizovaným v plném souladu s ustanovením § 158 trestního řádu zjištěné a odůvodněné skutečnosti naprosto reálně nasvědčovaly tomu, že byla spáchána závažná úmyslná trestná činnost organizovaného charakteru, že byla spáchána konkrétními osobami, a postup podle § 160 odst. 1 a násl. trestního řádu byl proto ohledně všech obžalovaných opodstatněný a zákonný. Za této situace odvolací soud neshledal opodstatnění pro navýšení základní částky za nezákonné trestní stíhání.

Vycházejí z výše uvedeného odvolací soud posoudil nároky u jednotlivých poškozených takto:

U **žalobce a)** bylo učiněno nesporným, že byl ve vazbě 962 dnů, jeho trestní stíhání bylo zahájeno dne [REDAKCE] a trvalo tak 3 roky, 1 měsíc a 26 dnů. Tento žalobce byl

ponechán ve vazbě i po zprošťujícím rozsudku, což Ústavní soud následně shledal neospravedlnitelným (srov. nález Ústavního soudu ze dne 20.4.2010 sp.zn. Pl.ÚS 6/10). Jde o osobu bez trestní minulosti. Tento žalobce dále tvrdil, že v důsledku vazby došlo ke zhoršení jeho zdravotního stavu, v tomto směru bylo provedenými lékařskými záznamy prokázáno, že žalobce a) v průběhu vazby bral léky na onemocnění [REDAKCE] nevyplývá z nich však konkrétní závěr, že by bezprostřední a jedinou (či hlavní) příčinou tohoto onemocnění byl výkon vazby. Žalobce a) dále předložil znalecké posudky, z nichž vyplývá, že trestní stíhání mělo negativní vliv na jeho zdravotní stav po stránce psychiatrické i po stránce somatické, neboť se u něj projevila [REDAKCE] porucha a porucha spánku [REDAKCE]. Co se týče dalších tvrzených zásahů a dopadů do jeho života, žalobce a) tvrdil, že mu v důsledku trestního stíhání nebyl následně otevřen účet v bance a že mu nebyl poskytnut úvěr od banky. K těmto tvrzením soud I. stupně zjistil, že k otevření účtu nedošlo z důvodu, že k otevření účtu došlo z důvodu nastavení interních pravidel banky a z důvodu, že u žalobce bylo shledáno na základě informací z médií tzv. [REDAKCE] (srov. výslech svědkyně L. K. [REDAKCE]). Ohledně neposkytnutí úvěru bylo zjištěno, že banka úvěr neposkytla údajně z etických důvodů, který však konkrétně dotyčná banka nesdělila (výslech svědka R. M. [REDAKCE], v případě svědka M. Ž. [REDAKCE], který úvěr pro žalobce vyřizoval, tento svědek uvedl, že odmítnutí poskytnutí úvěru sám pochopil tak, že překážkou bylo jméno žalobce a). Za daných zjištěných okolností má odvolací soud za to, že tomuto poškozenému přísluší za vazbu základní částka 1.500,- Kč za den navýšená o 10 % za zvýšené dopady v podobě prokázané [REDAKCE] poruchy a poruchy spánku [REDAKCE] typu, což za dobu od [REDAKCE] do [REDAKCE] (892 dnů krát 1.650,- Kč) činí 1.471.800,- Kč. Dále je nutno zohlednit skutečnost, že tento žalobce byl ponechán ve vazbě i po zprošťujícím rozhodnutí soudu prvního stupně ze dne 7.12.2009 (viz. výše citované rozhodnutí Ústavního soudu Pl.ÚS 6/10), a proto mu za dobu od [REDAKCE] do [REDAKCE] (70 dnů) náleží základní částka 1.500,- Kč navýšená o 500,- Kč za ponechání ve vazbě ještě po zprošťujícím rozhodnutí, a navýšená opět o 10 % za zvýšené dopady (tedy částka 2.150,- Kč krát 70 dnů), což je 150.500,- Kč. Celkem tedy tomuto žalobci náleží za vazbu částka 1.622.300,- Kč. Za nezákonné trestní stíhání shledal odvolací soud přiměřenou a odpovídající částku 2.000,- Kč za každý měsíc jeho trvání, což u tohoto žalobce činí za dobu 37 měsíců a 26 dnů (74.000,- Kč + 1.733,- Kč) částku 75.733,- Kč.

U **žalobce b)** bylo učiněno nesporným, že byl ve vazbě 693 dnů, trestní stíhání ve vztahu k němu bylo zahájeno dne [REDAKCE] a trvalo tedy 2 roky, 10 měsíců a 8 dnů. Jde o osobu bez trestní minulosti. Byť tento žalobce tvrdil, že byl ponechán ve vazbě i po zprošťujícím rozsudku ze dne 7.12.2009, z učiněných zjištění (nesporných skutečností) je zřejmé, že byl na svobodu propuštěn dříve ([REDAKCE]). U tohoto žalobce bylo doloženo, že je od [REDAKCE] pacientem [REDAKCE] a že v lednu 2012 nebyl přijat do pracovního poměru z důvodu „obav z negativního ohlasu v důsledku mediální kauzy na jméno firmy“, aniž by bylo zřejmé, o jaké pracovní místo vůbec šlo. Dále tento žalobce doložil, že v listopadu 2011 byl odmítnut pro práci [REDAKCE] z důvodu „obav o záporné reakce hostů“. Za daných okolností má odvolací soud za to, že tomuto poškozenému přísluší za vazbu částka 1.500,- Kč za den, tedy částka při horní hranici uvažovaného rozpětí, což za dobu od [REDAKCE] do [REDAKCE] (693 dnů krát 1.500,- Kč) činí 1.039.500,- Kč. Za nezákonné trestní stíhání u žalobce b) shledal odvolací soud přiměřenou a odpovídající částku 2.000,- Kč za každý měsíc jeho trvání, což u tohoto žalobce činí za dobu 34 měsíců a 8 dnů (68.000,- Kč + 533,- Kč) částku 68.533,- Kč.

U **žalobce c)** bylo učiněno nesporným, že byl ve vazbě 798 dnů, že trestní stíhání bylo ve vztahu k němu zahájeno dne [REDAKCE] a trvalo tedy 2 roky, 10 měsíců a 8 dnů. Jde o osobu bez trestní minulosti. Tento žalobce byl ponechán ve vazbě i po zprošťujícím

rozsudku, což Ústavní soud následně shledal neospravedlnitelným (srov. náleží Ústavního soudu ze dne 20.4.2010 sp.zn. Pl.ÚS 6/10). Tento žalobce dále tvrdil, že od roku 2009 trpí [REDAKCE], což dává do souvislosti s výkonem vazby, k tomu předložil lékařské potvrzení, z něhož vyplývá, že je v lékařské péči (až) od května 2012. Za daných okolností má odvolací soud za to, že mu přísluší za vazbu částka 1.500,- Kč, tedy částka při horní hranici uvažovaného rozpětí, což za dobu od [REDAKCE] do zprošťujícího rozhodnutí (783 dnů krát 1.500,- Kč) činí 1.174.500,- Kč. Dále je nutno zohlednit skutečnost, že tento žalobce byl ponechán ve vazbě i po zprošťujícím rozhodnutí soudu prvního stupně ze dne 7.12.2009 (srov. závěry uvedené ve výše citovaném rozhodnutí Ústavního soudu Pl. ÚS 6/10), a proto mu za dobu od [REDAKCE] do [REDAKCE] (15 dnů) náleží základní částka 1.500,- Kč navýšená o 500,- Kč za ponechání ve vazbě ještě po zprošťujícím rozhodnutí (tedy částka 2.000,- Kč krát 15 dnů), což je 30.000,- Kč. Celkem tedy tomuto žalobci náleží za vazbu částka 1.204.500,- Kč. Za nezákonné trestní stíhání u žalobce c) shledal odvolací soud přiměřenou a odpovídající částku 2.000,- Kč za každý měsíc jeho trvání, což u tohoto žalobce činí za dobu 34 měsíců a 8 dnů (68.000,- Kč + 533,- Kč) částku 68.533,- Kč.

U žalobce d) bylo učiněno nesporným, že byl ve vazbě 969 dnů, trestní stíhání bylo ve vztahu k němu zahájeno dne [REDAKCE] a trvalo tedy 3 roky, 1 měsíc a 26 dnů. U tohoto žalobce je třeba zohlednit, že se jedná sice o osobu bez trestní minulosti, avšak v dotyčném trestním řízení byl částečně uznán vinným (trestným činem podplácení), za což mu byl uložen podmíněný trest. Doložil, že v důsledku vazebně vedeného trestního stíhání došlo k rozpadu jeho manželství. Za daných okolností má odvolací soud za to, že mu přísluší za vazbu částka 1.500,- Kč za den, tedy částka při horní hranici uvažovaného rozpětí. Odvolací soud však shledal důvod pro navýšení základní částky o 5 % za zvýšený dopad do života žalobce v podobě rozpadu manželství. Tudíž 969 dnů krát 1.575,- Kč činí za vazbu částku 1.526.175,- Kč. Vzhledem k tomu, že žalobce na tento nárok (finanční zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou nezákonnou vazbou) požadoval pouze částku 1.000.00,- Kč, byla mu tato částka přiznána. Za nezákonné trestní stíhání u žalobce d) shledal odvolací soud přiměřenou a odpovídající částku 1.500,- Kč za každý měsíc jeho trvání, a to vzhledem k tomu, že se jedná o osobu dosud sice netrestanou, avšak je nutno zohlednit fakt, že byl částečně uznán vinným, takže výše zadostiučinění u tohoto žalobce činí za dobu 37 měsíců a 26 dnů (55.500,- Kč + 1.300,- Kč) částku 56.800,- Kč.

U žalobce e) bylo učiněno nesporným, že byl ve vazbě 970 dnů, že trestní stíhání bylo ve vztahu k němu zahájeno dne [REDAKCE] a trvalo tak 3 roky, 1 měsíc a 26 dnů. U tohoto žalobce je třeba zohlednit, že se jedná sice o osobu bez trestní minulosti, ale v dotyčném trestním řízení byl částečně uznán vinným (trestným činem nedovoleného ozbrojování), za což mu byl uložen podmíněný trest. Za daných okolností má odvolací soud za to, že mu přísluší za vazbu částka 1.500,- Kč za den, tedy částka při horní hranici uvažovaného rozpětí. Odvolací soud neshledal žádné další důvody pro navýšení uvedené částky. Tudíž 970 dnů krát 1.500,- Kč činí za vazbu částku 1.455.000,- Kč. Vzhledem k tomu, že žalobce na tento nárok (finanční zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou nezákonnou vazbou) požadoval pouze částku 1.000.00,- Kč, byla mu tato přiznána. Za nezákonné trestní stíhání u tohoto žalobce shledal odvolací soud přiměřenou a odpovídající částku 1.500,- Kč za každý měsíc jeho trvání, a to vzhledem k tomu, že se jedná o osobu bez trestní minulosti, avšak je nutno zohlednit fakt, že byl částečně uznán vinným, takže za dobu 37 měsíců a 26 dnů (55.500,- Kč + 1.300,- Kč) činí výše zadostiučinění 56.800,- Kč.

U žalobce f) bylo učiněno nesporným, že byl ve vazbě 525 dnů, trestní stíhání bylo ve vztahu k němu zahájeno dne [REDAKCE] a trvalo tak 3 roky, 1 měsíc a 26 dnů. Jde o osobu bez trestní minulosti. U tohoto žalobce bylo doloženo, že byl v průběhu vazby často

vyšetřován pro různé zdravotní obtíže, přičemž si na způsob výkonu lékařské péče opakovaně stěžoval, nicméně z provedených důkazů vyplývá, že jeho opakované stížnosti byly shledány nedůvodnými. Z lékařských zpráv nevyplývá konkrétní závěr, že by bezprostřední či hlavní příčinou jeho zdravotních obtíží byl výkon vazby. Za daných okolností má odvolací soud za to, že mu přísluší za vazbu částka 1.500,- Kč za den, tedy částka při horní hranici uvažovaného rozpětí, když žádné důvody pro její korekci neshledal. Tudíž 525 dnů krát 1.500,- Kč činí za vazbu částku 787.500,- Kč. Za nezákonné trestní stíhání u žalobce f) shledal odvolací soud přiměřenou a odpovídající částku 2.000,- Kč za každý měsíc jeho trvání, a to vzhledem k tomu, že se jedná o osobu bez trestní minulosti, takže za dobu 37 měsíců a 26 dnů (74.000,- Kč + 1.733,- Kč) činí výše zadostiučinění 75.733,- Kč.

U **žalobce g)** bylo učiněno nesporným, že byl ve vazbě 449 dnů, trestní stíhání bylo ve vztahu k němu zahájeno dne [redacted] a trvalo tudíž 2 roky, 10 měsíců a 8 dnů. Jde o osobu bez trestní minulosti. Za daných okolností má odvolací soud za to, že mu přísluší za vazbu částka 1.500,- Kč za jeden den, tedy částka při horní hranici uvažovaného rozpětí, když žádné důvody pro její navýšení neshledal. Tudíž 449 dnů krát 1.500,- Kč činí částku 673.500,- Kč. Za nezákonné trestní stíhání u tohoto žalobce shledal odvolací soud přiměřenou a odpovídající částku 2.000,- Kč za každý měsíc jeho trvání, a to vzhledem k tomu, že se jedná o osobu bez trestní minulosti, takže za dobu 34 měsíců a 8 dnů (68.000,- Kč + 533,- Kč) činí výše zadostiučinění 68.533,- Kč.

U **žalobce h)** bylo učiněno nesporným, že byl ve vazbě 92 dnů, trestní stíhání bylo ve vztahu k němu zahájeno dne [redacted] a trvalo tudíž 2 roky, 10 měsíců a 8 dnů. Jde o osobu bez trestní minulosti. Za daných okolností má odvolací soud za to, že mu přísluší za vazbu částka 1.500,- Kč za jeden den, tedy částka při horní hranici uvažovaného rozpětí, když žádné důvody pro její navýšení neshledal. Tudíž 92 dnů krát 1.500,- Kč činí částku 138.000,- Kč. Za nezákonné trestní stíhání u žalobce h) shledal odvolací soud přiměřenou a odpovídající částku 2.000,- Kč za každý měsíc jeho trvání, a to vzhledem k tomu, že se jedná o osobu bez trestní minulosti, takže za dobu 34 měsíců a 8 dnů (68.000,- Kč + 533,- Kč) činí výše zadostiučinění 68.533,- Kč.

U **žalobce ch)** bylo učiněno nesporným, že ve vazbě nebyl a že trestní řízení vůči němu bylo vedeno od [redacted] a trvalo tudíž 2 roky, 10 měsíců a 8 dnů. Jde o osobu bez trestní minulosti. Za daných okolností má odvolací soud za to, že mu zadostiučinění za nemajetkovou újmu vzniklou v důsledku vazby nepřísluší, za nezákonné trestní stíhání odvolací soud shledal přiměřenou částku 2.000,- Kč za každý měsíc jeho trvání, a to vzhledem k tomu, že se jedná o osobu bez trestní minulosti, takže za dobu 34 měsíců a 8 dnů (68.000,- Kč + 533,- Kč) činí výše zadostiučinění 68.533,- Kč.

U **žalobce i)** bylo učiněno nesporným, že byl ve vazbě 415 dnů, trestní stíhání bylo ve vztahu k němu zahájeno dne [redacted] a trvalo tudíž 2 roky, 8 měsíců a 5 dnů. Jde o osobu bez trestní minulosti. Tento žalobce tvrdil, že trpí zdravotními problémy, což sám dává do souvislosti s výkonem vazby, nicméně z doložených lékařských zpráv vyplývá, že vznik jeho problémů (práce v riziku hluku) je datován až od poloviny roku 2011 bez prokázání souvislosti s vazebním trestním stíháním. Za daných okolností má odvolací soud za to, že mu přísluší za vazbu částka 1.500,- Kč za jeden den, tedy částka při horní hranici uvažovaného rozpětí, když žádné důvody pro její navýšení neshledal. Tudíž 415 dnů krát 1.500,- Kč činí částku 622.500,- Kč. Za nezákonné trestní stíhání u žalobce i) shledal odvolací soud přiměřenou a odpovídající částku 2.000,- Kč za každý měsíc jeho trvání, a to vzhledem k tomu, že se jedná o osobu bez trestní minulosti, takže za dobu 32 měsíců a 8 dnů (64.000,- Kč + 533,- Kč) činí výše zadostiučinění 64.533,- Kč.

U **žalobce j)** bylo učiněno nesporným, že byl ve vazbě 907 dnů, trestní řízení bylo ve vztahu k němu zahájeno dne [redacted] a trvalo tudíž 3 roky, 1 měsíc a 26 dnů. Jedná se o osobu s trestní minulostí, který byl v dotyčném trestním řízení částečně uznán vinným (trestným činem výtržnictví), za což mu byl uložen nepodmíněný trest. Za daných okolností má odvolací soud za to, že mu přísluší za vazbu částka 1.500,- Kč za každý den, tedy částka při horní hranici uvažovaného rozpětí, když odvolací soud žádné důvody pro korekci neshledal. Tudíž 907 dnů krát 1.500,- Kč činí za vazbu částku 1.360.500,- Kč, avšak vzhledem k tomu, že žalobce za tento nárok (finanční zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou nezákonnou vazbou) požadoval pouze částku 1.000.00,- Kč, byla mu tato přiznána. Za nezákonné trestní stíhání u žalobce j) shledal odvolací soud přiměřenou a odpovídající částku 500,- Kč za každý měsíc jeho trvání, a to vzhledem k tomu, že se jedná o osobu s trestní minulostí a rovněž byl v uvedeném trestním řízení částečně shledán vinným, takže za dobu 37 měsíců a 26 dnů (18.500,- Kč + 433,- Kč) činí výše zadostiučinění 18.933,- Kč.

U **žalobce k)** bylo učiněno nesporným, že byl ve vazbě 558 dnů, trestní řízení bylo ve vztahu k němu zahájeno dne [redacted] a trvalo tudíž 3 roky, 1 měsíc a 26 dnů. Na tohoto žalobce je třeba pohlížet jako na osobu s trestní minulostí, který byl v dotyčném trestním řízení částečně uznán vinným (trestným činem výtržnictví), za což mu byl uložen nepodmíněný trest. Za daných okolností má odvolací soud za to, že mu přísluší za vazbu částka 1.500,- Kč, tedy částka při horní hranici uvažovaného rozpětí, přičemž odvolací soud neshledal žádné další důvody pro její korekci. Takže 558 dnů krát 1.500,- Kč činí za vazbu částku 837.000,- Kč. Za nezákonné trestní stíhání u žalobce k) shledal odvolací soud přiměřenou a odpovídající částku 500,- Kč za každý měsíc jeho trvání, a to vzhledem k tomu, že se jedná o osobu s trestní minulostí a která byla v uvedeném trestním řízení částečně shledána vinnou s uložením nepodmíněného trestu, takže za dobu 37 měsíců a 26 dnů (18.500,- Kč + 433,- Kč) činí výše zadostiučinění 18.933,- Kč.

K odvolací námitce týkající se počátku prodlení žalovaného je třeba poukázat na to, že žalobci své nároky u žalovaného uplatnili již dne 22.2.2011, žalovaný jejich nároky odmítl uspokojit, tudíž požadavek na úhradu úroku z prodlení za dobu od data podání žaloby (která byla podána po doručení zamítavého stanoviska) je třeba považovat za opodstatněný. Je třeba zohlednit fakt, že žalovaný v průběhu řízení částečně ve vztahu k některým žalobcům plnil, přičemž tito následně své nároky odpovídajícím způsobem omezili, tudíž odvolací soud po zohlednění takto již poskytnutých plnění přiznal pouze částky dále uvedené a k nim též odpovídající část příslušenství počítaje v to i příslušenství z částek žalovaným již uhrazených za dobu do jejich zaplacení. Dále pak odvolací soud znovu poznamenává, že byl vázán návrhy žalobců d) až k), kteří své požadavky na zadostiučinění za nemajetkovou újmu u každého z nároků (za nezákonnou vazbu a za nezákonné trestní stíhání) vymezili tak, že na každý z uvedených samostatných nároků požadovali po 1.000.000,- Kč. Proto žalobcům d), e) a j) byla za nezákonnou vazbu přiznána pouze takto jimi požadovaná částka, byť by jim příslušel nárok vyšší.

Žalobci a) žalovaný již uhradil částku 822.250,- Kč, takže při výši nároku 1.698.033,- Kč zbývá k úhradě 875.783,- Kč a příslušenství.

Žalovaný žalobci b) uhradil částku 383.060,- Kč, takže při výši nároku 1.108.033,- Kč zbývá k úhradě 725.973,- Kč a příslušenství.

Žalovaný žalobci c) uhradil částku 444.500,- Kč, takže při výši nároku 1.273.033,- Kč zbývá k úhradě 828.533,- Kč a příslušenství.

Žalovaný žalobcům d) a e) neuhradil nic, takže k úhradě každému z nich přísluší 1.056.800,- Kč a příslušenství.

Žalobci f) uhradil žalovaný 310.850,- Kč, takže při výši nároku ve výši 863.233,- Kč zbývá k úhradě částka 552.383,- Kč a příslušenství.

Žalovaný žalobci g) uhradil částku 255.000,- Kč, takže při výši nároku ve výši 742.033,- Kč zbývá k úhradě částka 487.033,- Kč a příslušenství.

Žalovaný žalobci h) uhradil částku 91.500,- Kč, takže při výši nároku ve výši 206.533,- Kč zbývá k úhradě částka 115.033,- Kč a příslušenství.

Žalovaný žalobci ch) uhradil částku 20.000,- Kč, takže při výši nároku ve výši 68.533,- Kč zbývá k úhradě částka 48.533,- Kč a příslušenství.

Žalovaný žalobci i) uhradil částku 242.000,- Kč, takže při výši nároku ve výši 687.033,- Kč zbývá k úhradě částka 445.033,- Kč a příslušenství.

Žalovaný žalobci j) neuhradil nic, takže zbývá uhradit 1.018.933,- Kč a příslušenství.

Žalovaný žalobci k) neuhradil nic, takže zbývá uhradit 855.933,- Kč a příslušenství.

Odvolací soud proto oba odvoláním napadené výroky o věci samé rozsudku soudu I. stupně podle § 220 odst. 1 písm. a) o.s.ř. změnil tak, jak je uvedeno ve výrokové části.

Vzhledem ke změně rozsudku odvolací soud podle ust. § 224 odst. 1 a 2 o.s.ř. nově rozhodl o nákladech řízení před soudem prvního stupně (počítaje v to i předchozí odvolací řízení) a o nákladech odvolacího řízení. Žalobci byli co do základu úspěšní, proto je namístě o nákladech řízení rozhodnout podle § 142 odst. 3 o.s.ř., podle něhož žalobcům přísluší náklady v plné výši, přestože byli úspěšní jen zčásti, neboť výše plnění závisela na úvaze soudu. Tyto náklady tvoří u každého z nich za všechna předchozí řízení před soudem prvního stupně včetně všech předchozích odvolacích řízení mimosmluvní odměna ve výši 3.100,- Kč snižená o 20 % za celkem 24 úkonů právní služby (převzetí zastoupení, podání žaloby, účast při jednání ve dnech 2.5.2012, 7.11.2012, 23.5.2013, částečné zpětvzetí žaloby ze dne 14.11.2012, účast při jednání dne 23.5.2013, sepis písemného závěrečného návrhu ze dne 11.7.2013, odvolání proti rozsudku ze dne 18.7.2013, vyjádření ze dne 19.11.2013 k odvolání žalovaného, účast u odvolacího jednání dne 6.2.2014, doplnění žaloby ze dne 29.5.2014, účast při jednání ve dnech 24.9.2014, 29.4.2015, 24.6.2015, 26.8.2015 a 4.11.2015, písemné závěrečné vyjádření ze dne 7.12.2015, odvolání ze dne 5.2.2016, vyjádření k odvolání žalovaného ze dne 26.2.2016, jednání u odvolacího soudu konané dne 14.4.2016, doplnění skutkových tvrzení ze dne 4.8.2016, účast při jednání dne 15.12.2016 a písemný závěrečný návrh) podle § 11 odst. 1 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. a) a § 7 ve spojení s § 14 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., v platném znění, dále mimosmluvní odměna ve výši jedné poloviny sazby ve výši 1.550,- Kč snižená o 20 % za dva úkony právní služby (za účast při vyhlášení rozhodnutí dne 10.12.2015 a dne 1.2.2017) podle § 11 odst. 2 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. a) a § 7 ve spojení s § 14 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., k tomu 26 režijních paušálů po 300,- Kč podle § 13 odst. 1 a 3 citované vyhlášky, a 21 % DPH dle § 137 odst. 3 o.s.ř. ve výši 14.532,- Kč, což je 83.732,- Kč. Náklady odvolacího řízení tvoří u každého ze žalobců mimosmluvní odměna ve výši 3.100,- Kč snižená o 20 % za 3 úkony právní služby (za odvolání a vyjádření k odvolání a za účast při jednání odvolacího soudu) podle § 11 odst. 1 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. a) a § 7 a ve spojení s § 14 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., v platném znění, k tomu 3 režijní paušály po 300,- Kč podle § 13 odst. 1 a 3 citované

vyhlášky, a 21 % DPH dle § 137 odst. 3 o.s.ř. ve výši 1.751,40 Kč, což je 10.091,40 Kč. Celkem tak náklady řízení činí u každého ze žalobců 93.823,40 Kč.

Odvolací soud prodloužil lhůtu k plnění na 15 dnů z důvodu, že se jedná o plnění z prostředků státního rozpočtu, což je spojeno s potřebou delší doby pro administrativní zajištění plateb.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí je dovolání přípustné, pokud na základě dovolání podaného do dvou měsíců od doručení rozhodnutí k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu prvního stupně dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak (§ 237, § 239 a § 240 odst. 1 o.s.ř.).

V Praze dne 25. května 2017

JUDr. Irena Nosková v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Zuzana Turoňová